

Déli Hirnapj

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Timișoara-Belváros, Szentgyörgy-tér 4. Telefon: este 9 óráig 2-52, azontul 10 vagy 2-42. Előfizetési árak külföldön: havonként 110 Lei, negyedévre 330 Lei, félévre 600 Lei és egész évre 1000 Lei vagy ezekkel egyenlő értékű valuta

POLITIKAI NAPILAP

FELELŐS SZERKESZTŐ:
Dr. VUCHETICH ENDRE

Előfizetési árak Temesvárott és vidéken kézbesítéssel: havonként 80 Lei, negyedévre 240 Lei, félévre 450 Lei, egész évre 900 Lei. Köztisztviselők és állami nyugdíjasok részére: havonként 60 Lei, negyedévre 180 Lei, félévre 350 Lei, egész évre 700 Lei

1929 / SZOMBAT / AUGUSZTUS 31

ÁRA 4 LEI / BUKARESTBEN 5 LEI

TIMIȘOARA, V. ÉVF. / 197. SZÁM

A temesvári kommunista-per huszonnégy vádlottját hallgatták ki a tárgyalás első napján

Temesvár, augusztus 30.

A temesvári törvényszék tegnapra tüntette ki Müller Kálmán és ötvennyolc társának ügyében a főtárgyalást az április hetedikén a temesvári munkásotthon előtt lezajlott események miatt. A tárgyalást a Balázs-téri ügyészségi épület esküdtszéki termében tartják meg. A kapu előtt rendőrök állanak és csak az mehet be, akinek a tárgyalóterembe belépőjegye van. A folyosón újabb igazoltatás. A hallgatóság részére fentartott padokban csupa nő, a letartóztatottak, vádlottak hozzátartozói, tanuk, azontul rendőr és fegyőr.

Kilenc óra előtt néhány perccel vezeték elő a tíz vádlottat Müllerrel az élén, akik még mindig letartóztatásban vannak. Pontban kilenc órakor megjelenik a bíróság: Popescu Péter törvényszéki tanácselnök és Hiottu Jean szavazóbíró. A vádat Nicolau Konstantin ügyész képviseli, míg a védői székeken Patrascanu bukaresti és Bürger Ernő dr., valamint Nagy Hugó dr. temesvári ügyvédek foglalnak helyet. Az elnök megállapítja, hogy Mathéisz Péter, Procupet Farkas, Mihaileanu Sándor, Finel Sája, Nagy Julianna, Wolff Ferenc, Purgariu Miklós, Imre Aladár, Luca László, Engländer Simon vádlottak nem jelentek meg, a tanuk közül pedig tizenhárom hiányzik.

Nicolau Konstantin ügyész a főtárgyalás meghaltasítását, a hiányzó vádlottaknak a tanuknak elővezetését indítványozta. A védők bejelentették, hogy a vádlottak közül Mihaileanu katonai szolgálatot teljesít, Procupet a kisenevi Engländer az aradi Wolffot pedig a temesvári szigortartó tartóztatta le. A védők kérték a főtárgyalás megtartását.

A törvényszék egy óra hosszat tartó tanácskozás után hirdette, hogy a megjelent vádlott ügyében megtartja a főtárgyalást

és elrendeli, hogy a hiányzó tanukat a lehető leggyorsabban vessék elő. Utasítja a rendőrséget, hogy az őrizetbe vett Wolff Ferencet is állítsa elő. Ezután Popescu Péter elnök merítette az ügyészi vádiratot, amelyha-

tóság elleni fegyveres erőszakkal, szándékos emberöléssel és bünszövetkezéssel vádolja a vádlottakat. A vádirat ismertetése után Patrascanu védő kéri a törvényszéket, hogy a védelem utólag bejelentett száznegy tanuját idézze be a főtárgyalásra. Kéri Vaida belügyminiszter, Joanitescu belügyi államtitkár kihallgatását, szükségesnek tartja még Jorga, Stere, Mironescu, Lupu volt miniszter, Dobrogeanu Gherea, Costa Foru és sok más román intellektuell kihallgatását.

Végül azoknak a temesvári újságíróknak a kihallgatását, akik a munkásotthonban lefolytatott ház-

Müller elmondja a kritikusanap történetét

A tárgyalás újból való megnyitása után a bíróság Müller Kálmánt hallgatja ki. Müller mindvégig nyugodt és megfontolt hangon teszi meg vallomását. Az elnök kérdésére kijelenti, hogy nem érzi magát bűnösnek. Ezután elmondja, hogy az egységes szakszervezetek temesvári kongresszusának berekesztése után hallotta csak, hogy Popescu-Dorian Temesvárra szállítja Fónagy János holttestét.

Másnap délután találkozott Popescu-Dorian Miklóssal és Ortner Irénnel, akik a holttestet Temesvárra szállították és akkor felelősségre is vonták őket, mert megkérdése nélkül cselekedtek. A munkásság kész helyzet előtt állott.

A központi nagytanács, melynek Müller már nem volt tagja, úgy döntött, hogy Fónagyot halottjának tekinti és temetéséről gondoskodik.

Ez a szombati nap története.

A kritikus vasárnap, április hetedikén Friedmann Mátyás közölte vele, hogy Prostean Okiáviu dr. városi főorvos járt a munkásotthonban és kijelentette, hogy a holttestet nem lehet ott tartani, mert a közegészségügyi intézkedésekbe ütközik. Erre többször felhívta telefonon Prostean főorvost, aki azonban annak ellenére, hogy a hivatalában volt, mégsem jött a telefonhoz. Megjelent azon-

kutatásnál jelen voltak. Ezeknek a kihallgatandó tanuknak száma összesen száznegy.

Nicolau ügyész szerint ez nem politikai per, szükségtelennek tartja további tanuk kihallgatását. A törvényszék tanácskozára sem vonult vissza, hanem az elnök kihirdette, hogy a bíróság a tanuk kihallgatására vonatkozó kérelmet elutasítja, mert a július hatodikán megtartott első tárgyalás alkalmával a bíróság elé ugyanezt a kérelmet terjesztették és akkor ugyancsak elutasító álláspontra helyezkedett. Popescu elnök ezután a főtárgyalást öt percre felfüggesztette.

ban Perian György rendőrigazgató és közölte vele, hogy a holttestet a munkásotthonból el kell szállítani. Nem tudta, hogy a hatóságokat mi készítette erre az intézkedésre, hiszen szakértők szerint a koporsó szabályszerűen le volt olmozva. Ezután telefonon felhívta Domasneanu György főpolgármestert és közölte vele a főorvos intézkedését.

A főpolgármester kijelentette, hogy ő maga elvben ellene van, hogy halottat házból temessenek, de ha ez a munkásság tradíciója, úgy igyekszik Prosteannal beszélni.

Később újlag akart beszélni Domasneanunival, de ez nem sikerült. Tizenkét óra volt és minden újabb értesítést és írásbeli határozatot nem kapott, azt hitte, az ügy el van intézve és ebédelni ment.

Ebédnél egyszerre autóval jöttek érte azzal, hogy a rendőrség és esendőrség körülfárta a munkásotthont és a holttestet el akarják szállítani. Azonnal a munkásotthonhoz sietett és mikor átvergődve a kordonon a bejárat elé ért, akkor már Seciureanu Romulusz vezetőügyész és Crenian Aurél rendőrprefektus ott állottak. A vezetőügyész ekkor felhívta, hogy adja át a holttestet.

— Ha a munkásság úgy döntött, — válaszolta Müller — hogy nem adja ki, akkor nekem azonosita-

nom kell magam ezzel az elhatározással.

Ezután a vezetőügyész órával a kezében követelte, hogy adják ki a hullát. Ezt háromszor ismételte, majd azután felszólitotta a karhatalmi alakulatok parancsnokát, hogy teljesítse kötelességét. Engem — folytatja vallomását Müller — Krebszet és Wolffot megragadtak és a rendőrségre kísérték. Alig harminc lépésnyire voltunk a munkásotthontól, amikor már puskaröpögést hallottam.

Nem akarok arról beszélni, hogy a rendőrségen mi történt velünk. Husz éve állok a temesvári munkásmozgalom élén, hasouló esetre azonban nem emlékszem.

Elnök: Az otthonban mi történt?

Müller: Arról nem tudok. Tagadom, hogy azt a kijelentést tettem, hogy csak vér árán adjuk ki a holttestet.

— Miért nem tárgyalt a munkásokkal és igyekezett jobb belátásra bírni őket?

— Ez erkölcsileg lehetetlen volt és nem vezetett volna célra.

— Tud-e arról, hogy az otthonban barrikádokat emeltek?

— Erről hallomás utján tudok, hiszen elvittek.

Müller kihallgatása ezzel véget ért és sor került

Krebsz József

az élelmezési munkások szövetsége titkáranak, a per másik fővádlottjának a kihallgatására. Elmondja, hogy április hatodikán délután négy órakor az irodában dolgozott és akkor szerzett tudomást, hogy megérkezett Fónagy holtteste. Ezután a központi tanács megbeszélést tartott és úgy döntött, hogy ünnepélyes temetést készít elő.

Elment a városi temetkezési vállalatához, ahol megbízást adott a temetés előkészítésére. A vállalat emberei még szombaton este megkezdtek a ravatal felállítását.

Vasárnap, április hetedikén, délben találkozott Perian rendőrigazgatóval, aki kijelentette, hogy elviszik a holttestet. Erre ő kijelentette, hogy semmiféle intézkedésre nincs megbatal-

mazása, annyit tud, hogy délután négy órakor lesz a temetés. Ekkor Müllerért küldött. Időközben — délután félkettő lehetett — megérkeztek a halóságok vezetői. Ő szokás szerint a bejáratához elibük ment. Ekkor érkezett Müller is.

A tárgyalásokat követő öt perc után kezdetét vette a lövöldözés és öt azonnal a rendőrségre vitték.

Elnök: Azt állítja a vádirat, hogy ön szemtelen hangon beszélt a rendőrségi közegekkel?

Krebsz: A szemtelenség még nem büntetendő cselekmény. De nem beszéltem, mert nem ez a módorom.

— A barrikádokra vonatkozólag tud valamit?

— Nem, hiszen elvezettek.

Hirsch Sándor

szakszervezeti titkár a következő vádlott, aki Krebszhez teljesen azonosan mondja el az eseményeket, amelyek-

nek előidézésében sem neki, sem a munkásságnak semmi része nem volt.

Popescu-Dorian Miklós

kihallgatása következett. Dorian volt az, aki Fónagy hulláját elszállította Campinából Temesvárra. Részletesen elmondotta, hogy ő mint újságíró szerzett tudomást Fónagy haláláról és Finkel Sajával együtt utazott Campinába, hogy a Fónagy eltemetéséről gondoskodjanak. Ortner Iréntől megtudta Campinában, hogy Fónagy utolsó kívánsága az volt, hogy Temesvárról temessék el.

Elnök: Miért éppen Temesvárról, hiszen aradi volt?

Popescu: Tudtommal itt is hosszabb ideig tartózkodott.

Ploestiben a prefektustól és a megyei főorvostól engedélyt kapott a holttestnek temesvári elszállítására. Törvényesen járt el és a holttest átadása után elutazott Temesvárról.

Ortner Irén

elmondotta, hogy hat éve ismerte Fónagyot. Résztvett a munkásmozgalmakban. Legutóbb a megszűnt aradi Virradat című lap kiadóhivatalában dolgozott. Értesítést kapott, hogy Fónagy súlyos beteg, erre Doftanába utazott. Utóbb az országos büntetőügyi vezérigazgatóságnál kieszközölte, hogy Fónagyot magánkórházba és ne rabkórházba szállíthassa. Így került Fónagy Campinába. Halála előtt az utolsó kívánsága az volt, hogy Temesvárról temessék el.

Vasilescu Riva

az egységes szakszervezet bukaresti segélyirodájának titkárnőjét hallgatja ki a bíróság. Elmondja, hogy értesítést kapott Fónagy elhunytáról és mint a segélyiroda titkárnője értesítette Popescu-Doriant és Finkel Saját. Közlebbit az ügyről nem tud.

Az elnök ezután a tárgyalás folytatását délutánra halasztotta el.

Trandafirescu Konstantin bukaresti cipész kihallgatására került a sor. Őt az utcán fogták el, amikor az otthon felé igyekezett. A kongresszuson nem volt szerepe.

Csiki János

kolozsvári kiküldött vallomásában elmondotta, hogy éppen billiárdozott Farkas Sándor nevű munkással, amikor a zaj hallatára az emeletre rohantak és akkor a rendőrség elfogta. Hasonló vallomást tett Farkas Sándor is.

Nagy Geza

kolozsvári szakszervezeti titkár szintén az ebédelőben tartózkodott és amikor a rendőrség megtisztította a munkásotthont, akkor fogták el. Semmiféle szerepe nem volt.

Ezután Baga János jelenlegi nagy szebeni szakszervezeti titkár hallgatja ki a törvényszék. Elmondja, hogy különböző hivatalos ügyek elintézésére ment vasárnap délelőtt a munkásotthonba. Amikor a lövöldözés kezdetét vette, nagy rohanás volt a munkásotthonban és ő a kijárat felé tartott.

A kijáratba érve háta mögött a munkások már székeket és asztalokat torlaszoltak a kijárat elé.

Elnök: Azt mondja, az első sorban volt. Láta Stromingert?

Baga: Közvetlenül Strominger mögött álltam.

— Fegyverrel?

— Nem láttam kezében fegyvert.

— Maga közvetlen a lövöldözés kelős közepén került az ajtó elé. Hogyan lóttek?

— Kivülről befelé. Vallomását azzal fejezi be, hogy délután akarták Fónagyot eltemetni.

Friedmann Mátyás

kihallgatására került ezután a sor. Vallomásában elmondja, tudott arról, hogy Fónagy temetésére előkészületeket tesznek. Luca László országos szaktanácsi titkár

átadott neki egy kéziratot azzal, hogy valamelyik nyomdában készítsen röpcédulákat, amelyben értesítik a munkásságot Fónagy temetésének időpontjáról.

Ő a szöveget elvitte a munkásotthon szomszédságában levő nyomdába.

Elnök: Törölt a nyomda valamit a szövegből, vagy kifogásolta azt?

Vádlott: Ugy tudom, hogy a kommunista kifejezést nehezményezte. A korrekturát nem én csináltam, nem tudom benmaradt-e vagy sem.

Elnök ezután az iratokból felolvasta a röpcédula szövegét, amelyben benmaradt a kommunista kifejezés, majd megkérdezi vádlottat:

— Tárgyalt ön Prostean főorvos urral?

Vádlott: Vasárnap délelőtt jelent a munkásotthonban a főorvos ur és a Fónagy holttestének szállítása vonatkozó iratokat kérte. Én ezeket rendelkezésére bocsátottam. A főorvos ur közölte, hogy a halottat el kell szállítani az otthonról. Én erre kijelentettem, hogy ebben a kérdésben nem vagyok illetkes, várja be Müllert. Prostean dr azonban eltávozott. Amikor Müller megérkezett, közöltem vele a történeteket. A lövöldözés kezdetekor az irodában dolgozott, majd a rendőrök elvitték. Panaszkozik, hogy báralmázták.

Valcu Miklós

bukaresti progresszusi kiküldött lényegtelen vallomása után az elnök a tárgyalás ma regge kilenc órára halasztott el. Eddig huszonnégy vádlottat hallgatott ki a bíróság és ha a tárgyalás ilyen ütemben folyik, úgy jövőhét közepére már ítélet várható.

Megmottozzák a vádlottakat

Délután négy órakor nyitotta meg Popescu Péter tanácselnök a folytatólagos tárgyalást. Az érdeklődés a tárgyalás iránt ellanyhult, a tárgyalóterem padsorai üresek. A tárgyalás megnyitása után Patrascanu védő emelkedett szólásra és

tiltakozott az ellen, hogy a szabadlábban levő vádlottakat megmottozzák és molesztálják. Az elnök megígérte, hogy ezeket a panaszokat orvosolja.

Ezután sor került

Vlas Valér

a ploestii csizmakészítő munkások titkárának kihallgatására. Elmondotta, hogy résztvett az egységes szakszervezetek temesvári kongresszusán.

Elnök: A kongresszus pénteken éjjel már véget ért, mit kerestek még szombaton Temesvárról?

Tanu: Péntek éjjel lekéstem a vonatot, szombaton megtekintettem a várost és délután mire el kellett volna utazni, már tudomást szereztem arról, hogy Fónagyot vasárnap Temesvárról eltemetik. Elmondotta, hogy vasárnap a munkásotthon étkezdéjében ebédelt amikor egyszerre lövöldözést hallott.

Pánik támadt, ő is széket és asztalt vitt az ajtó elé és elbarrikádozták magukat.

A temetés előkészületeiről nem tud semmit.

Morariu Miklós

a ploestii petróleummunkások szervezetének megbízásából kiküldött delegátus a következő vádlott. Lényegtelen vallomást tesz és az eseményeket úgy mondja el, mint Vlas.

Petrescu-Gempe György.

a bukaresti Lupta munkatársának kihallgatására került ezután a sor. Petrescu a bukaresti szakszervezetek képviselte a kongresszuson és a központi tanács tagja. Vasárnap délelőtt a munkásotthonban tartózkodott, az előzetes előkészületekről és tanácskozásokról nem tud semmit.

Elnök: Azt sem tudja, hogy Prostean Oktavian dr. az otthonban volt?

Vádlott: Erről nem tudok. Én csak annyit tudok, hogy alig vette kezdetét a lövöldözés, mikor az otthon étkezdéjéből a földszintre rohantam és szembetalálkoztam Crofuval, aki ekkor sebesüléséből kifolyólag már vérzett. Egy szobába vezettem, ahol — amíg a mentők megérkeztek — bekötötték.

Abrahám Bernát

a következő vádlott, aki mint delegátus szintén résztvett a kongresszuson.

— Annyit mondhatok, — jelentette ki — hogy amikor az általános tumultus kezdődött padokkal elbarrikádoztuk magunkat.

Elnök: Miért?

Vádlott: Nem akartuk akkor már kiadni a holttestet. A munkásotthonból akartuk a végtisztességet megadni.

Gombó Sámuel

dévai kereskedő a következő vádlott és talán ő a per egyik legérdekesebb figurája.

Mint önálló kereskedő vett részt a munkásmozgalmakban és Temes-

Tiltakoznak a tolmács ellen

Érdekes mozzanatot képezett

Wolff Ferenc

kihallgatása. Wolff Ferencet a sziguranáról kísérték át délelőtt kihallgatás végett. Ő Müllerrel, Krebszel és Hirschhel az otthon előtt tartózkodott, amikor a vezetőügyéssel tárgyaltak. Kihallgatása előtt Patrascanu védő újólág szólásra emelkedett. Patrascanu bejelentette, hogy

Wolffot már ötödik napja letartóztatási parancs nélkül őrizetben tartják. Ez ellen tiltakozását fejezte ki.

Elnök: Ez nem ide tartozik, méltóztassék ezt az esetet az ügyészség tudomására hozni.

Wolff belefog vallomásába, de gyengén beszél románul, mire a jelenlevő Stefa Kornél törvényszéki iroda igazgató tolmácsol. A védők tiltakoznak a törvényszéki ember tolmácsi szerepe ellen. Erre Wolff fogyatékos román nyelven teszi meg vallomását.

Elnök: Mit tud ön arról, hogy csak vér árán voltak hajlandók a holttestet kiadni.

Wolff: Erről szó sem volt.

Általános érdeklődés közepette került

Crofu Demeter

A vádlott, aki vádol

— Nem a munkásság támadott — amint azt állítják — hanem bennünket támadtak meg. Nem kellene itt állnom a vádlottak padján, hanem megsebesülésemért kártérítési pert kellene indítanom.

Elnök: És mit kerestek a gyerekek az otthonban?

Crofu: Amennyire én tudom mozielőadást rendszeresítettek Temesvárról vasárnaponként és erre jöttem el. Én magam voltam, ki a csöppsegeket a golyók elől védett helyre igyekeztem terelni és így sebesültem meg.

Vass János

marosvásárhelyi asztalos, vádlottnak lényegtelen vallomása után

várra kongresszusi megbízatásban érkezett.

Az étkezdében ebédelt és a zaj hallatára felrohant. A kijárat felé tartott és akkor csupán annyit látott, hogy Strominger nevű vádlottat a rendőrségi közegek kihúzzák az ajtón.

Bardoff Sámuel

vallomása következett. Szintén a munkásotthonban tartózkodott és ő részletezte mint önkéntes mentő első segélyben a megsebesült Crofut és Salamo Bélát, akinek sebeit bekötözte. A tanácskozásokban része nem volt.

az országos szaktanács elnöke kihallgatásra. Popescu elnök kérdést intéz hozzá, a vádlott azonban megjegyzi:

— Elnök ur kérem tisztelettel, majd én beszélek, van elég mondani-valóm.

Részletesen elmondja az előzményeket. Legnagyobb meglepetéssel vették tudomást arról, hogy Fónagy holttestét Temesvárra szállították. Ekkor a tanács elhatározta, hogy Fónagyot a saját halottjának tekinti és vasárnap temeti el. Röpcédulákon hozták ezt a munkásság tudomására.

Ő maga is szakember és amikor a koporsó megérkezett megvizsgálta és azt tapasztalta, hogy az egészségügyi szempontból kifogástalan állapotban van.

Vasárnap az étkezdében tartózkodott és az előzetes tárgyalásokról nem bírt tudomással. Egyszerre fegyverropogást hallott, a kijárat felé indult és látta, hogy a munkások eltorlaszolják a kaput és barrikádokat emelnek. Ebben a pillanatban érezte, hogy ömlik belőle a vér, megsebesült. Foglalkozik a vádirattal majd vallomását így fejezi be:

Gruia Demeter

egykori temesvári, jelenlegi vulkáni szakszervezeti titkár kihallgatására került a sor. Tiltakozott az ellen, mint ha a munkásság provokálta volna az április hetedik eseményeket. Ő az otthonban tartózkodott és az előzetes tanácskozásokról nem tud. Súlyos panaszokat emel a kihallgatások alkalmával ért brutalitások miatt.

Lényegtelen tanuk.

A bíróság ezután gyors egymásutánban Vargancsuk Gusztáv gyergyószentmiklósi és Mot György temesvári vádlottat hallgatja ki. Vallomásuk nem mond újat az ügyben.

A Rajna-vidéket végleg a jövő év júniusában ürítik ki

Temesvár, augusztus 30.

A hágai konferencia eredménye, amely két nap előtt már biztosítottak látszott, ismét kétséges lett. A tanácskozó államok képviselői között ugyanis nézeteltérések merültek fel arra vonatkozólag, hogy a Rajna-megszállás költségeit szeptember elseje után ki viselje.

Az összehívó hatalmak képviselői a németektől többek között azt követelték, hogy a megszálló csapatok összes költségeit szeptember elseje után is fizessék.

A német delegáció azonban erről hallani sem akar, jóllehet a hatalom hivatkozott a versaillesi szerződésre, amelyik előírja a németek részére ezt a kötelezettséget. Francia részről élénken tiltakoztak az ellen, hogy az olyan nehezen létrejött meg egyezést a németek az utolsó pillanatban felborítsák.

Tegnap este hírek terjedtek el, hogy

Briand francia miniszterelnök és **Wirth** között rendkívül heves összecsapás volt a Rajna-megszállás ügyében.

Briand erősen bosszankodott Wirth bajtársa magatartása miatt és barátai előtt állítólag elviselhetetlen és borzasztó embernek mondta a volt német kancellárt. Briand egyébként tegnap hosszabb levelet intézett **Stresemann** német külügyminiszterhez, amelyben határozottan figyelmezteti a német kormányt, hogy a Young-terv Németországnak rendkívül messzemenő előnyökkel bíratosít és ezeket az előnyöket a többi hatalom tette lehetővé. Ezért méltán elvárhatják, hogy

Németország ne okozzon több nehézséget és ne késleltesse a megegyezést, mert ellenkező esetben egyedül viselné a kudarcért a felelősséget.

Briand határozott hangon levelét azzal végzi, hogy estére várja a németek döntő választát.

Briand, **Henderson** és **Hymans** tegnap délelőtt Stresemannal beható tárgyalásokat kezdtek, amelyek nagy titokban folytak, részletek nem szivárogtak ki, de valószínű, hogy a Rajna-vidék megszállása költségeinek kérdése mégis a megoldás felé közeledik. Németország állítólag egy összegben vállalná magára a költségek fedezését. Délután

Mindenki helyesen cselekszik, ha idejekorán lép be a **Munkások Rokkant-egylet**ébe

biztosítandó öre napjait.

- Beírskozni lehet az egyesület következő fiókjainál:
- I. kerület az „Arany Szarvas” éttermében,
 - II. a gyár. Vigadó kistermében (Sörgyár)
 - III. Hornicsek-féle vendéglőben, Király-utca 36.
 - IV. Schollier-féle étterem, Kudier-tér.
 - V. Botyán-féle vendéglő, Straltoniei 25
- Rónában Jäger-féle vendéglőben, strada G. Major 10, minden hó első és harmadik vasárnapján és az egyesület központi irodájában, III., Hunyadi-ut 10, minden na

a hat egybehívó hatalom megbizottai tartottak együttes ülést és a német álláspontot tették vita tárgyává. Henderson különösen siettetta a kérdés megoldását, mert még az est folyamán Hágából el akart utazni Genfbe.

A hágai konferencia politikai bizottságának tegnapi ülésén a résztvevő delegátusok kijelentették, hogy a harmadik Rajna-zóna kiürítésének határidejét 1930. évi június harmincadikában állapították meg.

Titkos rejtekhelyen tartottak összejöveteleket az ifjukommunisták, kiknek vezetőit tegnap az ügyészségre kísérték

Temesvár, augusztus 30.

Megírta a Déli Hírlap, hogy a temesvári sziguranca leleplezte **Wolff Ferenc** munkást, akinek lakásán különböző kommunista izü nyomtatványokat és rőpiratokat találtak.

Popescu sziguranca felügyelő irányítása mellett **Tom** a komiszarus, **Ruian** irodafőnök, **Ramneanu** tisztviselő és **Cipu** detektív végezték a további nyomozás munkáját. Ennek eredményeképpen letartóztaták és a sziguranca alá kísérték az ifjukommunista társaság kilenc tagját. **Rác** István, **Koch** Frigyes, **Koch** Lajos, **Spitz** Mór, **Sárkány** Antal,

Schweller Péter, **Csuka** István, **Szűcs** Simon és **Farkas** Mihály tagjai a kommunista társaságnak, amelyről megállapították azt, hogy a módosi híd közelében titkos rejtekhelyen összejöveteleket tartottak, ott agitáltak, szították az elégedetlenséget és polgárháborúra izgattak. Ezt a ténykedést legnagyobb részük beismerte, de azt nem voltak hajlandók elárulni, hogy a Vörös Lobogó című kommunista ujságot ki szerkeszti. A kilenc ifju munkás tegnap délben még a sziguranca alá volt, ahonnan kellő fedezet mellett az ügyészség cellaiba vezetett utjuk.

Lemondott a mozidirektor aki egy bukaresti filmkölcsönző vállalat igazgatója lesz

Temesvár, augusztus 30.

A temesvári mozgóképszínházak vezetésében és ezzel nyilvánvalóan jövőjében is változás következik be. **Biraescu** György mozgóigazgató, aki négy hét óta szabadságon van, irásos beadványban tudtára adta a város vezetésének, hogy állásáról lemond. A kulturtanácsnokból lett mozgóigazgató kérte szabadságát október elsejéig, való meghosszabbítását, mert állásától ezen a napon kíván megválni és ugyanakkor az **Astra** filmkölcsönző vállalat bukaresti irodáját veszi át. A város vezetősége **Biraescu** lemondását tudomásul vette és a városi mozik ideiglenes vezetését **Disela** Pál

városi tanácsosra bízta. Ez az átmeneti állapot a komercializálási törvény életbelépéséig marad érvényben, amikor is pályázat útján megfelelő szakembert állítanak a temesvári mozik élére. **Disela** lelkiismeretes tisztviselőnek bizonyult eddig és természetesen kötelességtudását a városi mozi irányításában is teljes mértékben érvényesíti majd. Valószínűleg ez év végéig tart **Disela** ideiglenes megbízatása és ezen idő alatt bőven lesz alkalma értékes filmek bemutatásával kárpótolni a közönséget azért a sok selejtes főremunkáért, amelyet mozikedvelő közönségünknek az utóbbi időben el kellett szenvedni.

Hogyan lettem elmebeteg?

Elmondta a Tuka-ügy tegnapi tárgyalásán a per egyik koronatanuja

Pozsony, aug. 29.

(Tudósítónk telefonjelentése.) Elénk érdeklődés mellett nyitotta meg **Terebessy** elnök a Tuka-per tegnapi tárgyalását. **Hanzalik** József újlagos kihallgatása alkalmával elmondja, miképpen lett ő elmebeteg.

1917-ben az olasz fronton könnyebben megsebesült és a nagyszombati katonakórházba került. Ott irodai munkára alkalmazták. Később el kellett volna hagynia a kórházat és akkor az orvosok megmondták neki, hogy csak úgy tudják továbbra is visszatartani, ha

hajlandó magát az elmebetegek listájára felvételre. Ebbe beleegyezett és így lett elmebeteg. Valójában elmebeteg soha nem szenvedett.

Benkő József orvos ezután előadta, hogy ezek előtt orvosi bizonyítványt állított ki, melyben igazolta **Hanzalik**ról, hogy nem képes saját ügyeit intézni. Az orvos alaposan megvizsgálta **Hanzalik**ot, hosszasan meg is figyelte és ekkor súlyos idegbetegség tüneteit fedezte fel. Ezzel a **Tuka**-per utolsó tanujának kihallgatása is véget ért. Pénteken és szombaton a periratokat olvassák fel, hétfőn valószínűleg a katonai szakértők terjesztik elő véleményüket és szeptember ötödikén, csütörtökön hangzik el a vádbeszéd. A következő három napon a védők beszélnek. A nagy per tárgyalása tehát szeptember tizedikén ér véget, de valószínűleg a bíróság élni fog azon jogával, hogy az ítéletet a tárgyalás befejezésétől számított nyolc nap múlva hirdeti csak ki. Ilyformán a Tuka-perben az ítélet szeptember tizenhetedikén, vagy tizennyolcadikán hangzik el.

A tárgyalás során száz tanút hallgattak ki és a költségek körülbelül huszonötezer esch koronát tesznek ki. Ez az összeg aránylag azért olyan csekély, mert a tanúk nagy része, így a tót néppárti képviselők, lemondtak a nekik járó díjakról. A legtöbbet, kétezer esch koronát, a Tuka elleni hajsza megindítója és a per koronatanuja, **Belánszky** Károly kapja.

Vérfürdő az országúti csárdában

Szentés, aug. 29.

Borzalmas vérfürdőt rendezett egy szerelmes legény a csongrádi országút szélén álló **Borsi**-féle csárdában. A szerelmes legény megölte kedvesét és egy cselédleányt, egy kislit pedig súlyosan megsebesített. A csárdatulajdonos leányának, **Borsi Matild**nek két legény udvarolt, **Vince** Gergely és **Halász** Dániel. **Vince** néhány hónapig nem volt otthon és amikor hazaérkezett, elkéservedve értesült róla, hogy vetélytársa mindennapos vendég lett **Borsi**éknál. Ezen annyira feldühödött, hogy késsel és revolverrel felfegyverkezve állított be a csárdába, ahol halálra kereste vetélytársát. A csárdában csak **Borsi Matild**, továbbá tizenhat éves cselédjük és **Borsi Matild** öccse volt odahaza. **Borsi Matild** csendesíteni akarta a legényt, aki hirtelen kést rántott elő és azt többször a leány mellébe dőfte. A fiatal leány azonnal meghalt, mire a gyilkos a sikoltozó cseléd után szaladt és azt is halálra szurkálta. **Vince** még **Borsi Matild** öccsét sem kímélte és a fiut mellébe szurta. A gyilkos azután elmenekült, de hamarosan sikerült a csendőröknek elfogni. A súlyosan sebesült fiut a kórházba szállították, állapota életveszélyes.

Temesvár környéki

Kereskedelmi Részvénytársaság

keres elsőrangú, mérlegképes

könyvelőt

aki németül és magyarul tökéletesen levelez. Fizetés: a képességhez mérten 7.000—10.000—lelig. Ajánlatok „Állás azonnal elfoglalandó” jellegére e lap kiadóhivatalába küldendők.

Ha szép akar lenni,

használjon **KULKA**-féle liliom-tejkrémet, liliom-tejszappant, liliompudert, 3 színben. Kapható kizárólag **KULKA** Emil városgyógyszertárában, a „Fekete Sas hoz”, I., Szentgyörgy-tér.

Hirek

Kisebbségmentes kisebbségi törvényt előkészítő bizottság

Bukarest, augusztus 30.

Evek óta ígéri a különböző kormányok, hogy a kisebbségi kérdést külön kisebbségi törvénnyel fogják rendezni. A gyulafehérvári határozatokat kodifikált és utóbb ezeket az eszméket megtagadott nemzeti parasztpárti kormány most végre elszánta magát, hogy megalkotja a kisebbségi törvényt. Ki is nevezte azt a bizottságot, mely hivatott lesz — a kormány szerint hivatott — a törvénytervezet elkészíteni. A bizottság tagjai Boila Romulusz, Camarasescu, Jon Grigore, Pop-Ghita, Simionescu és Stere Konstantin. A kisebbségi törvénytervezet előkészítő bizottságban tehát egyetlen kisebbségi ember nincsen. Azzal a magunknak előlegezett megnyugvással fogadjuk ennek a bizottságnak a munkáját, amelyre megtanítottak az eddigi események. Jót nem várunk, ezt a rosszat pedig nagyon jól meg fogják csinálni a kinevezett bizottsági tagok — egyedül. Ismételt hangsúlyozzuk, hogy mi nem akarunk külön jogokat, nem kívánunk privilegiumokat, de követeljük azoknak a jogoknak a feltétlen respektálását, melyeket számunkra az alkotmány a párisi kisebbségi egyezmény, valamint a békeszerződés biztosítanak. A bizottság munkája így nagyon egyszerű lenne, mert mindössze azt kellene tennie, hogy az ezekből a kisebbségekre vonatkozó részeket kivonja és külön pontokba foglalva újlag kodifikálja. A párisi egyezmény és a békeszerződés lehet az egyetlen jogforrás a bizottság számára, mivel a nemzetközi szerződésnek, melyet a nagyhatalmak garantáltak, van egy klauzúla és ezreint semmiféle törvény vele szembe nem helyezkedhetik. Ezt mindenesetre jó lesz a bizottsági tagoknak megjegyezni.

— Uj lugosi pénzügyigazgatóhelyettes. Lugosról jelentik: Ideérkezett hírek szerint a pénzügyminiszter előterjesztésére a lugosi pénzügyigazgató helyettesévé kinevezték Szova József dr. jelenlegi lugosi állami adóhivatali főnököt. A hír még megerősítésre szorul.

— Kinevezték az oravicai állandó választmányt. A hivatalos lap legújabb száma közli az oravicai ideiglenes bizottság tagjainak névsorát, akiket a feloszlott tanács helyébe neveztek ki. A bizottság tagjai a következők: Stoicu György dr. ügyvéd, aki egyben elnöke lesz a bizottságnak, továbbá Rusmir Illés tanár, Barca Sándor nyugalmazott százados, Pojar Szilviusz lelkész, Maurus János tisztviselő, Berger Károly banktisztviselő és Simu János gazdálkodó.

— Zászlószentelés. A temesvári munkaadók szindikátusának vas- és fémipari szakosztályja szeptember elsején akarta tartani zászlószentelési ünnepélyét. Mint megtört, technikai közbejött akadályok miatt az ünnepélyt kénytelenek voltak elhalasztani, de azt feltétlenül megtartják szeptember hetedikén és nyolcadikán.

— Elnémult harangok. Aradról jelentik: A magyarság körében mély séges megdöbbenést keltett az a hír, hogy a közoktatásügyi miniszter a Hasszinger-utcai polgári leányiskolát megszünteti, illetve beolvasztja a román leánygimnáziumba. Ugyancsak egybeolvasztják a Ferenc-téri magyar algimnáziumot a Kazinczy-utcai román algimnáziummal. Minden szép ígéret és látszólagos jószándék ellenére így mondják ki a halálos ítéletet kulturintézményeinkre.

— Nyugdíjasok kifizetési sorrendje. Az állami nyugdíjasok szeptember hónapban a következő napokon és sorrendben vehetik fel nyugdíjukat a temesvári állami adóhivatalban: Harmadikán: A, B, C, D és E betűvel kezdődő nevek, negyedikén a G, H, I, J, K és L, ötödikén az M, N, O, P, Q és R, hatodikán az S, Sch, Sz, T, U, V, W, és Z betűvel kezdődő nevek.

Nőegyleti közgyűlés. A belvárosi izraelita nőegylet hétfőn, szeptember másodikán délután hat órakor tartja meg ezévi közgyűlését a belvárosi hitközség nagytermében. Az elnökség ezután is meghívja a tagokat.

„PITTONI“

udvari fénykép-műterem

tulajdonosa: Dr. Roth Ottóné,

külföldi tanulmányútról visszatért és műtermének vezetését ismét átvette.

— Incidens a mehalai temetés körül. Néhány nap előtt megemlékeztünk arról a botrányról, mely Ghenadie Fülöp temesvári rendőr feleségének temetése körül a Mehaiában lejátszódott. Az audiatur et altera pars elve alapján most Puscas Vazal mehalai kántortanító annak közlését kéri, hogy Ghenadie előtte és az egyházi gondnok előtt kijelentette, hogy neki semmi kifogása nincs és nem volt Puscas ellen. A nyilatkozatot, hogy Puscas az ő felesége temetésén ne vegyen részt, bánata által okozott zavarában adta csak. Tény az, hogy a templom előtt vita és kellemetlen szóváltás keletkezett és tény az is, hogy Zbegán megtiltotta, hogy a sekrestyés a ministránsokat felöltöztesse. Az egész esetet egyébként ő is bejelentette az aradi püspöki hatóságnak.

* Zeneakadémiát végzett urileányok művész szalon- és tánc jazz zenekara szombaton este kezdi meg rövid vendégjátékát a Lloyd Tavernában.

— Román újságíró francia kintüntetése. Bukarestből jelentik: Párisi értesülés szerint a francia köztársaság elnöke a becsületrend újszülvevényét adományozta Fagure D. Emil bukaresti újságírónak, a Lupta főszerkesztőjének. Fagure elnöke a kritikusok egyesületének is.

— Hősök szobra Lugoson. Lugos város állandó választmánya legutóbb tartott ülésén elhatározta, hogy a háboruban elesett lugosi hősök emlékének szobrot emel. A szobrot a város főterén állítják fel és a talapzatra rávésik mindazok neveit, akik a világháboruban elesetek. A város vezetősége ezután is felszólítja mindazokat, akiknek hozzátartozói a háboruban hősi halált haltak, hogy ezek neveit a városi árvaszéki hivatalban jelentse be.

* Ifjúsági nap az Erzsébetvárosban. A Juventus Salvator erzsébetvárosi katolikus ifjúsági egyesület szeptember 15-én tartja meg évi ifjúsági napját. Dél előtt fél 10 órakor az ifjúság bevonul a templomba, ahol László páter magyar és német nyelven ünnepi beszédet mond. Utána nagymise lesz, amely alatt az ifjak megújítják ifjúsági fogadalmukat és közös áldozáshoz járulnak. Délután 3 órakor következik az ünnepély világi része. Zene szerencsehalászat, jukszbazar, zsákfutás, lepényevés, tivoli 120 szép nyeremmel stb. fogják a közönséget szórakoztatni. Este fél 9 órakor műsor, magyar és német vígjátékkal. Utána tánc. Belépőjegyek 60, 40 és 20 lei.

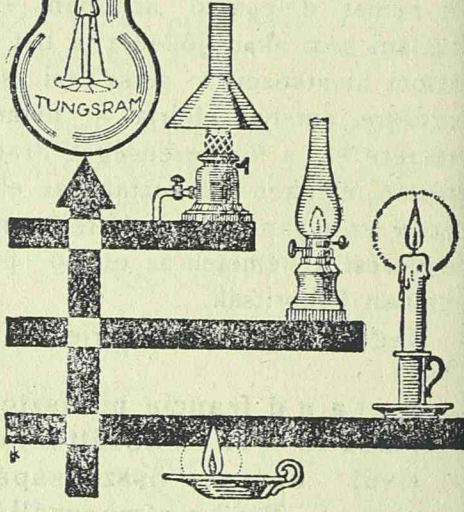
Uj Masméterek
és javítások, ugyiszintén előírások mentőszekrények

KECSKEMÉTI-nél
(756) Temesvár

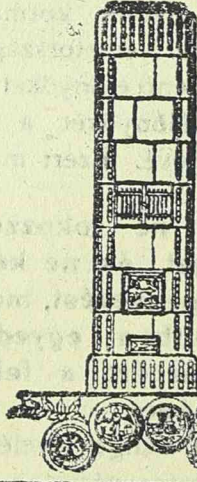
* A Kadima sportegyesület nagy előkészületeket tesz a vasárnap, szeptember elsején megtartandó zászlószentelési ünnepélyére, amelyet sportattrakciókkal kötött egybe. A zászló felavatása a belvárosi zsinagógában megy végbe. Utána bankett következik. Délután három órakor nagy sportfelvonulás lesz a Banatul pályán, ahol a zsidó eserkészfiúk és lányok pompás gyakorlatokat mutatnak be, majd az ujvidéki Makkabi mérkőzik a Kadimával. Este társasvacsera a Tiszti Kaszinóban. A tervezett táncmulatság a palesztinai események miatt elmarad és későbbi időpontban tartják meg.

A NÉPSZÖVETSÉG NEM TELJESÍTETTE KÖTELESSÉGÉT. Genfből jelentik: A kisebbségi Kongresszus befejezte tanácskozásait. A három napos kongresszus leszögezte, hogy a Népszövetség a kisebbségek védelme tekintetében vállalt kötelezettségeket eddig nem teljesítette. Ezen ítélet elhangzása után a kongresszus összefoglalta a kisebbségek követeléseit. Eszerint az európai jogszolgáltatás kötelevő alapelveinek kell tenni a kisebbségek nemzeti, kulturális és állampolgári jogainak biztosítását. Fel kell állítani továbbá a Népszövetség mellett kisebbségvédelmi intézményt.

TUNGSRAM A FEJLŐDÉS UTJA

Pucher András
Cserépkályhagyár
Timișoara-Iosefin
Strada I. C. Brătianu No. 6
Józsefváros, Uri-utca.

Állandó nagy raktár
Cserépkályha és tandalkókban
Tűzhely és tűzhelycsempék
fehér és különböző más színekben
Fayence-falburkolati lapok
Keramik-padlólapok
Chamottetégla és 2350 Chamottelisz.

MOZIE

Belvárosi Mozi:
Péntek, szombat, vasárnap,
augusztus 30, 31 és szept 1.
Gyárvárosi Mozi:
Hétfő, kedd, szeptember 2, 3,
Mehalai Mozi:
Csütörtök, szeptember 5.

A kelet magyasszonya
Leo Durant regénye után,

Feldolgozva Tschaikowsky világhíri szinfóniája után.

A főszerepekben:

Georges Carpentier,
Henry Krauss,
Olga Day
Mihael Verly.
Ragine Dalty

CAFÉ RESTAURANT TERMINUS (volt KORONA)

ünnepélyes megnyitása

e hó 31-én, szombaton lesz.

Három havi átalakítási munkálatok után fényesen berendezett termek, izlésesen berendezett különtermek és szeparék bankettek, lakodalmak és táncmulatságok részére állanak a n. é. közönség rendelkezésére. Esténként nagyváradi Hamza Jancsi kiváló cigányzenekara muzsikál.

Tányérozás nincs! Külön konyha!
Tiszta hegyi borok! Románia legjobb szakácsa!

Az árak alacsonyabbak, mint bárhol! Tisztviselők és kisebb javadalmazású uraknak nem kell 80 és 100 leies borokat inni. Ugy a kávéházban, mint étteremben 11 maligános bori 32 leiért kaphatnak. Ugyanez a bor az utcán át kimerve 22 lei.

Dreher-Haggenmacher sör!
Kitűnő kiszolgálás!

Ha jól és olcsón akar szórakozni, jöjjön el a megnyitáshoz.

Kiváló tisztelettel Ifj. WÁTZ JÓZSEF

A román Knut Hamsun

aki tizenhárom évi távollét után tért vissza Romániába, nyilatkozik a temesvári kommunista perről, utazásának céljáról és a szovjeturalomban való csalódásáról

Temesvár, augusztus 30.

Tizenhárom évi távollét után néhány nap előtt Romániába érkezett Panait Istrati, a világhírű román író, akinek regényei azonban francia nyelven jelennek meg. Számos hányattatáson át egyszerű rakodómunkásból lett nagyjairó, akit Román Rolland fedezett fel. Tegnap váratlanul megjelent Temesvárott és délelőtt a kommunista-per tárgyalótermében tünt fel érdekes alakja. Szünet közben az újságírók nyomában körülvették és élénk beszélgetés indult meg.

Hazajövetelére vonatkozólag sokféle kombináció kering. Szó van arról, hogy ön a szovjetkormány kiküldöttje. Vaidával való tárgyalásai mit céloztak? — zug a kérdések áradata Panait Istrati felé.

Felkerestem Vaida belügyminisztert, aki szabad járáskelést biztosított az országban és Le Europa folyóirat megbízásából jelenleg tanulmányuton vagyok. Semmiféle politikai megbízatásom nincsen. Érdekel ez a per és eljöttem Temesvárra is.

A külföldi lapok mégis azt írják, hogy a szovjet követ...

Őszinte vallomást kell tennem. 1920-ban én is egyike voltam azoknak, akik örültek a szovjet uralmának és vártam, hogy ez a rendszer mit produkál. Nos most, hogy néhány hónap előtt visszatértem Oroszországból, elárulhatom, hogy sajtó alatt van egy könyvem, mely októberben jelenik meg Párisban. Ez a mű nyílt támadás a szovjetrendszer ellen, amely meghamisítja a szocializmus igazi értelmét, amely guzsba köti az egyéni szabadságot és meghamisítja a szocializmus lényegét. Az orosz proletáriátusnak én továbbra is őszinte híve maradok. Az egyéni akarat ott sem érvényesül. 1920-ban jobb világot akartunk létesíteni és az lett belőle, hogy a szovjet az egész világot forradalmasítani akarja. Nem a forradalom, a vér és barrikádharok azok az eszközök, melyekkel a munkásság sorsán javítani lehet. A munkásnak a sorsán javítani kell, a munkaadók munkafeltételeit kell revízió alá venni.

— Mi a nézete a jelenlegi kommunista perről, amelynek tárgyalásán résztvett?

Amennyiben a temesvári per anyagát ismerem, kijelenthetem, hogy ez nem az igazi út, amikor hallottak eltemetésével akarnak az élőknek jobb sorsot biztosítani. Különböző jelentéktelen incidens. Az történt, hogy Temesvárott a forradalmi demagógia kihasználta a közigazgatási intézkedések hibáit.

Szobakerült a kisebbségi kérdés is a szocialista elveket valló író előtt.

Azt is tanulmányozni fogom — mondja — szociális szempontból. A kisebbségi kérdésnek és problémának egyetlen megoldása van: Európa föderalizálása. Csak ezen az úton oldható meg a kérdés.

Kifejtette végül, hogy beutazza az egész országot és tanulmányozza a munkásviszonyokat.

* **Vivótanfolyam.** Az őszi szezon kezdetével, szeptember 1-én az ismert temesvári vivómaster, Pellegrini József, ismét megnyitja vivótermét Lenau-tér 2. szám alatt. Beiratkozni lehet mindennap délután 5-8 óra között. Külön tanfolyam gyermekek és hölgyek részére. A mester mindentantvánnyával egyénileg foglalkozik.

Parketták

(Bükk és tölgy)

legolcsóbban

Telek- és Építő R-T. Temesvár II. Építőudvar, Sörház fasor.

— **Bukaresti ügyész halálos balesete.** Bukarestből jelentik: Polizu bukaresti városi ügyész tegnap délelőtt a Bratianu szobor előtt fel akart ugrani egy mozgásban levő villamos kocsira. Az ugrás olyan szerencsétlenül végződött, hogy az ötven éves ügyész a villamos kerekei alá került. A szerencsétlen embert a kerekek annyira összeroncolták, hogy tíz pernyi kintlóság után meghalt.

Igen olcsón kapható

nagyobb tétel

MAKULATURA

Cim a kiadóban.

— **Revolveres merénylet egy vonat ellen.** Bukarestből jelentik: A tizenegyes számú személyvonat ellen tegnap ismeretlen tettesek revolveres támadást intéztek. A merénylet Carca és Pielisti állomások között történt. A revolvergolyók egyike egy katonát az arcán megsebesített, akit súlyos állapotban szállítottak a balcii kórházba. A merénylőket mindenfelé keresik.

A temesvári válogatott vasárnap, szeptember elsején Nagyváradra rándul, ahol a nagyváradi válogatott futbalcsapat ellen játszik. A temesvári játékosok vasárnap reggel 7 órakor indulnak Nagyváradra.

— **Két öngyilkosság egy napon.** Bürger Margit gyárvárosi leány hosszabb idő óta szerelmes volt egy fiatalemberbe, aki házasságot is ígért neki. Miután a viszony elhidegült közöttük, a lány ezt annyira szívére vette, hogy öngyilkos akart lenni. Luminált szerzett magának, melyet tegnap bevett. Hozzá tartozói értesítésére a mentők a kórházba szállították. Gyomormosás után állapota javult. A másik öngyilkosjelölt Szene Károly tizennyolc éves munkás, aki a gyárvárosi Bárány utcában kőszodaoldatot ivott. A mentők őt is a kórházba szállították.

Tapetázás

2500— leitől szobánként.

Butorszövet, Ripszek. Szécsi és Tsa.

Hunyadi-ut 16. (2296)

* **Jégszekrények, fagylaltgépek, vas- és rézbutorok, mosdóasztalok külön és garnitúrákban mélyen leszállított áron kaphatók Scherter Ottó vaskereskedésében, Temesvár-Belváros, Zapolyanca.**

— **Pestises levegő a Gyárvárosban.** Megemlékezünk néhány nap előtt, hogy a gyárvárosi Selyemgyár-utcai lakosok joggal panaszkodnak, hogy az ott működő Fuchs-féle bőrgyár miatt lehetetlen helyzetben vannak, mert a gyár hulladékai pestisessé teszik a levegőt. Az ügygel foglalkozott a város állandó választmánya is, mely kimondta, hogy a helyzetet felülvizsgálhatja a főorvosi hivatallal és csak azután dönt. Biztosra vesszük, hogy a főorvosi hivatal közegészségügyi szempontból meg fogja szabítani a Selyemgyár utca lakóit az állandó förtelmes büztől.

* **Urileányok művészenekara** Temesvárott. A Lloyd Taverna igazgatóságának sikerült óriási áldozatok árán az Európában első és egyetlen zeneakadémiát végzett urileányok zenekarát egy rövid pár napos vendégjátékra megnyerni s ezzel kapcsolatban f. hó 31-én szombaton este a Lloyd Tavernát ünnepélyes keretek között táncal egybekötve megnyitja. Vasárnap táncos uzsonnadélután és este 9-től a zenekar fog mint művészenekar és mint jazz tánczene bemutatkozni.

Olvassa

mindennap

a „Déli Hírlapot“

KÜLÖN HIVATAL A TELEPES-
GYEK LEBONYOLÍTÁSÁRA. Bu-
restből jelentik: Az Adeverul sze-
nt a kormány külön hivatalt állít
a telepés-ügyek lebonyolítására.
zen hivatal élére Camarasescu és
ben Szevér nevét emlegetik.

— **Huszonnyolc aszpirint vett be.**
ugosról jelentik: P e s k á r Rózi
elédleány reménytelenül szerelmes
olt egy nálánál tizenöt évvel fiata-
bb férfiba. Miután ez nem viszonz-
érzelmeit, elhatározta, hogy eldobja
agától az életet. A boldogtalan sze-
lmes huszonnyolc darab aszpirint ol-
asztott fel vízben és azt megitta. Bor-
almas gyomorgöreséssel szállították
lugosi kórházba és mivel azonnal
yomormosást alkalmaztak, sikerült
megmenteni az életnek.

— **A kisántánt-repülők buka-
esti kongresszusa.** Bukarestből
jelentik: A kisántánt államok és
enygelország repülőinek kongressz-
usa Bukarestben szombaton kezdő-
ik. A kongresszus körrepüléssel áll
sszekötésben. A kisántánt re-
ülői szombaton elindulnak négy
rszágon keresztül vezető útra és
zen utjukról jövő csütörtökön érke-
ek vissza Bukarestbe.

* **Rádiók és azok átépítése, javítása,
arbantartása, havidíjért legolcsóbban
rania, Józsefváros, Skudier-tér 1.**

Elvállalok:

**Expertizeket,
könyvfelfekte-
téseket,
órákonyvelést,**

GYÖRGY IGNÁC könyvszakértő

reviziós-

és fordítási irodája, Belváros, Bánáti-
ház, III. emelet 20.

— **Beültött magyar film.** A
Magyar rapszodia című új film,
amely az amerikai filmgyárból kike-
rülve sikerrel járta be az összes
nagy filmházakat, eljutott Temes-
várra is. Több napon keresztül zsu-
folt nézőtér előtt pergett a Magyar
rapszodia filme, amely tegnap maga-
sabb rendelethez hirtelen elszakadt.
A nagy érdeklődésre való tekintettel
a magyar tárgyú filmet tegnap mind-
két városi moziban hirdették, de
előadására már nem került a sor,
mert magasabb helyről jövő utasi-
tásra a filmet műsorról le kellett venni.

* **Zsidó szülők figyelmébe!** A gyár-
városi zsidó hitközség egyes kiváló
híveinek kivételes áldozatkészsége ál-
tal a gyárvárosi zsidó elemi iskola
a modern higiéniai és pedagógiai kö-
vetelmények szem előtt tartása mel-
lett felépült. A vezetőségnek szorgos
közbenjárására sikerült az iskola nyil-
vánossági jogát megszerezni, úgy-
hogy a legközelebbi tanévben az is-
kola már nyilvánossági joggal műkö-
dik. A beiratások szeptember 1. és 10.
között lesznek. Azon gyermekek ré-
szére, kik szeptember 1-ig a 7-ik évet
még nem töltötték be, korengedély
szükséges. Ily gyermekek szülei fel-
kéretnek, hogy a gyermek születési
anyakönyvi kivonatával és az illeté-
kes kerületi tisztviselő bizonyítvá-
nyával (mely szerint a gyermek tes-
tileg és szellemileg elég fejlett) leg-
később e hó 30-ig délelőtt 10 és 12 óra
között az iskolaigazgatónál (Jókai-
utca 2.) jelentkezzenek.

* **A Déli Hírlap** Budapestben állan-
dóan olvasható a Park-átszállás Kávé-
házában, VIII. Baross-tér 18.

Rádió

Műsor:

Péntek. (Augusztus 30.) Budapest. 9 óra 15: A házitrió hangversenye. 12 óra: Szórakoztató zene. 4 óra 20: Mese-délután. 6 óra: Katonazene közvetítése az Angol Parkból. 8 óra: Esti hangverseny. 8 óra 35: Jazz-band. **Breslau.** 4 óra 30: Kamarazene. 8 óra 15: Népies zenekari hangverseny. **Belgrad.** 12 óra 45: Gramofonzene. 8 óra 30: Rádiókvartett hangversenye. 9 óra 50: Citerahangverseny. 10 óra 30: Gramofonzene. **Brünn.** 12 óra 20: Déli hangverseny. 9 óra: Könnyű zene. **Berlin.** 7 óra 30: Beszélőfilm-zene. 8 óra: Kamarazene. **Frankfurt.** 5 óra 45: Szórakoztató zene. 8 óra: Der Kammeränger című Wedekind komédia előadása. **Hamburg.** 5 óra: Szórakoztató zene. 8 óra: Szimfonikus zenekari hangverseny. 10 óra 20: Táncczene. **Kattowitz.** 4 óra 20: Szórakoztató zene. 6 óra: Népies zenekari hangverseny. 8 óra 30: Szimfonikus zenekari hangverseny. **Langenberg.** 7 óra: Gramofonzene. 8 óra: Rajnavidéki népdalok. Utána táncczene. **Leipzig.** 4 óra 30: Szólóhangverseny. 8 óra: A drezdai opera énekarának hangversenye. 8 óra 30: Szimfonikus zenekari hangverseny. **München.** 11 óra 30: Gramofonzene. 12 óra 50: Déli hangverseny. 4 óra: Szórakoztató zene. 5 óra 15: Schrammeltrió hangversenye. 9 óra 30: Népdalok. **Prága.** 11 óra 30: Gramofonzene. 4 óra 30: Kamarazene. 9 óra: Szórakoztató zene. **Stuttgart.** 10 óra 30: Gramofonzene. 8 óra: Szimfonikus zenekari hangverseny. 9 óra: Cigánydalok. 11 óra: Gramofonzene.

Szombat. (Augusztus 31.) Budapest. 9 óra 15: Balalajka zenekar hangversenye. 12 óra: Déli hangverseny. 4 óra: Harsányi Gizi mesél a gyerekeknek. 5 óra: Novellából felolvás Illy János. 5 óra 30: Gramofonzene. 6 óra 30: A fővárosi zenekar hangversenye Takács Alice énekművész nő közreműködésével. 8 óra: Színműelőadás a Studióból. 10 óra 15: Cigányzene. **Bécs.** 11 óra: Délelőtti hangverseny. 3 óra 45: Szórakoztató zene. 7 óra: Kamarazene. 9 óra 10: Operarészletek. **Belgrad.** 12 óra 45: Rádiókvartett. 5 óra 50: Délutáni hangverseny. 10 óra 35: Jazz-band. **Berlin.** 8 óra: Gramofonzene. 8 óra 30: Hangverseny a rádiókiállításról. **Breslau.** 4 óra 30: Délutáni hangverseny. 8 óra 15: Esti hangverseny. 10 óra 30: Jazz. **Brünn.** 7 óra: Dvorak Vízitündér című operájának az előadása. 10 óra 25: Jazz-band. **Frankfurt.** 7 óra 30: Verdi A végzet hatalma című operájának előadása. Utána táncczene. **Hamburg.** 7 óra: Dalest. 8 óra: Zenekari hangverseny. **Langenberg.** 8 óra: Vidám-est. Utána táncczene. **Leipzig.** 8 óra: El kell itélni, Mr. Brown című hangjáték előadása. **Mährisch-Ostrau.** 12 óra 30: Déli hangverseny. 7 óra: Dvorak A vízitündér című operájának a közvetítése Prágából. 10 óra 25: Jazz-band. **Milánó.** 8 óra 30: Szimfonikus zenekari hangverseny. 11 óra: Jazz-band. **München.** 7 óra 30: Loseher Dominik 30 éves színészi jubileumi ünnepe. 9 óra: Sláger-darabok. 10 óra: Táncczene. **Prága.** 7 óra 30: Dvorak A vízitündér című operájának az előadása. 10 óra 25: Jazz-band. **Stuttgart.** 8 óra: Tarka-est. 10 óra: Táncczene.

Színház

Halálos csapást mértek az aradi magyar színházra

Arad, augusztus 30.

Arad város ideiglenes bizottsága tegnap tárgyalta a Szendrey Mihály színiigazgatóval megkötendő szerződés feltételeit. Valósággal megdöbbentő, hogy milyen feltételeket szabtak a magyar színiigazgatónak. Kikötötték, hogy félmillió lei bért kell fizetnie a színházért, továbbá a jövőben egy városi tisztviselő vezeti a színház könyveit és összes üzleti elszámolásait is ez végezze. A horribilis bért fizető színiigazgatót tehát valósággal a város gyámsága alá helyezték anyagi tekintetben is. A magyar színiigazgatónak meg kell fizetnie ezt a bért akár játszik, akár nem, sőt ilyen körülmények között természetesen arra az időre is, amikor román társulat játszik a színházban. Érdekes, hogy a

bizottság tagjainak fele napi ezeröttszáz lei bért javasolt úgy, hogy szavazategyenlőség miatt Lutai Kornél dr., az ideiglenes bizottság elnöke döntötte el a kérdést kedvezőtlenül. Döntését azzal indokolta, hogy a városnak az épület karbantartásával súlyos kiadásai vannak és ezeket a színiigazgatónak kell fedezni. Elfelejtette ugyilátszik Lutai Kornél dr., hogy Arad város lakossága kileneven százalékban magyar, tehát mint tekintélyes adófizető tömeg is megkövetelhetné, hogyha már nem támogatják a magyar színházat, legalább ne nyomorítsák agyon. A határozat az aradi, de az egész romániai magyarság körében is érthető felháborodást váltott ki. Bizonyos, hogy sem a lelki közelség, sem a kulturális együttműködésnek nem ezek a feltételei.

Közgazdaság

Aki nem igazolja, hogy minden adóját kifizette, semmiféle hatóság közbenjárását nem veheti igénybe

(Tudósítónk telefonjelentése.) A pénzügyminiszter az eddig szerzett tapasztalatok alapján új intézkedésre készül, amely első tekintetre nagylelkűnek látszik, de alapjában véve az eddigi rendelkezéseknél is könyörtelenebb, sőt már majdnem embertelen. Az Adeverul című lap ugyanis arról értesül, hogy a pénzügyminiszter pénzügyi amnesztiát akar adni mindazoknak, akik a pénzügyi hatóságokkal, vagy a törvényekkel konfliktusba kerültek. A pénzügyminiszter a kegyelemben való részesülést azért vezeti be, mert kijelentése szerint az eddigi adóelhalások és egyéb pénzügyi kihágások szinte természetesen következményei voltak a rendszernek. Az említett lap azt is állítja, hogy a pénzügyminiszter mentesíteni fogja a birság megfizetése alól mindazokat, akik adóeltilkolás miatt a hatóságokkal bajba kerültek ha az illetők a rájuk kirótt összege-

ket az utolsó banig kifizetik. A rendelet másik intézkedése lesz az, amely szerint ezentúl minden hatósági irat kiszolgáltatásához be kell mutatni minden kérelmező félnek az adóbizonylatát is. Eszerint a községi jegyző, az anyakönyvvezető, az iskolai hatóságok nem állíthatnak ki semmiféle bizonyítványt anélkül, hogy a fél nem igazolná az állammal szemben fenálló pénzbeli tartozásának teljes kiegyenlítését. A valóságban ez annyit jelent, hogy az anyakönyvvezető nem adhatja össze azon szülőknek gyermekeit, akik adóval tartoznak, az iskola igazgató nem írhatja be azokat a gyermekeket, akiknek szülei nem fizették ki adótartozásukat. Az állam követeléseinek ez a behajtási módja valóban nem viseli magán a demokratikus rendszer bélyegét, sőt tulás nélkül a legegység és legszenyebb emberi jogokba való beavatkozást jelenti.

Jönnek az új adókönyvecskék. Hosszabb idő óta szó van arról, hogy a pénzügyi hatóságok visszatérjenek a régi időben kitűnően bevált adókönyvecskék rendszeréhez. Ezt a tervet most megvalósították és a mesvári pénzügyigazgatóság huszezer darab új adókönyvecskét kapott. Egy ilyen könyvecske ára 100 lej lesz. A pénzügyigazgatóság várja a minisztérium részletes utasítását az adókönyvecskék forgalomba hozatalára vonatkozólag. Nincsen zárvár, hogy az eddigi rendszerrel sokkal praktikusabb adókönyvecskét még az idén bevezet.

Egy milliárd leies kölcsön a romániai finanszírozására. Bukarestben jelentik: Popovici pénzügyminiszter Hágában szerződést írt alá, amely szerint Románia egymilliárd leies kölcsönt kap az ideai román finanszírozására. A kölcsönt egy hollandi bankcsoport folyósítja, amelynek élén a Niederländische Bank áll. A kölcsönt közvetlenül a szövetkezetek központi bankjának és a megyei áruhitelintézeteknek folyósítják.

Új nagy bank Bukarestben. Bukarestből jelentik: A lapok szerint a nemzetközi bankvállalat, amely jelenleg Bratianu Vintila olyan éles ellenőrlést foglalt, Argetoianu új berlini tárgyalásai után mégis alakult. A hatalmas banknak kétszázötven millió lei alaptőkéje lesz, tizenöt milliárd lei külföldi hitelt élvezni. A bank igazgatóságának elnöke Argetoianu lesz, tagjai pedig Garoffid, Manolescu, továbbá a román és berlini pénzügyvilág kiemelkedő személyiségei. Az új bank már október elsején kezdi meg működését.

Mibe kerül a stabilizáció. Bukarestből jelentik: A Dimineata legújabb számában nagy cikkben számol be a Nemzeti Bank pénzügyi helyzetéről. A lap többek között megállapítja, hogy a jegybank a stabilizálás tartására hat milliárd leit áldozott.

Milliók fizetésektelenség Aradon. A Fleiszig és Hirschfeld aradi ruha- és nagykereskedő cég a törvényesnél a kényszerjegyzési eljárás megindítását kérte maga ellen. A cég tisztái négyésháromnegyed millió leitesnek ki, amivel szemben hatésháromnegyed milliót meghaladó passzívum áll.

Ki kell függeszteni a gabonáraakat. Bukarestből jelentik: A földművelésügyi miniszter utasította, hogy az összes községekben a vasuti állomásokon, községvezetők az összes közhivatalokban függesztsék ki a gabonáraakat a parasztság tájékoztatására. A miniszter kifejezetten megtiltotta, hogy a gabonáraakat mint a gabonavásárláshoz lehessen eladni.

A budapesti tőzsde jegyzése (Augusztus 30.) Leszámitolóbank 92, Kereskedelmi Bank 117, Angol Magyar Bank 92, Magyar Hitelbank 80 1, Pesti Hazai 200, Drasche 14, Csáky-Prackfalvi 10.8, Urikányi 110, Rima 92.9, Salgó 49.2, Általános Készlet 694, Beocsini 210, Nasici 164, Spodium —, Szikra 240, Ganz 101, Magyar cukor 1109, Délcukor 10, Lipták —, Egis —, Nova 36, Temesvári Szesz —, Temesvári Sör —.

Temesvár nevet mert örül a

RÓKA

c. vicclapunk legujabb számának.
Megjelenik pénteken délben.

ARA 6 LEI

Elsőrendű keményfahálók olcsón a butorgyárban, Timișoara II., Str. Telegrafului 19. **Siebold** Telefon 6-99.

Értesítések

Értesítési díj minden egyes esetben előre fizetendő.

Alkalmazás

Kersek

16-17 éves pikolót teljes ellátással fizetéssel. Horga Pál vendéglős, Arok-u. 1. (4360)

Jól főzni tudó

Fiatal leány elsejére kerestetik. Erzsébetváros, Strada Iosif Gál (Csáky) 8, II. 10. (4772)

Mindenes szakácsnőt

szonyítványokkal kersek. Cim a városban.

Kersek

Házmeztornót, ki főzni tud, butor szükséges. Horga Pál Gyárvaros, Arok-u. 1. (4803)

Allást keres

Bejárónő

Előfőz, egészsznapra, vagy magányos főzésre, vagy hölgyhöz állást keres. Erzsébetváros, Háromkirály-u. 13. (4782)

Házmeztornót állást

Özvegyasszony két sóffőz fiával. (Főző és szerelő) Cim: Prefektura Erzsébetváros, Dom-tér. (4769)

Perfekt ondolalónő

10 éves praktisszal állást keres. Cím: Erzsébetváros, „Jó munkaerő” jelű házban. (4771)

Cserépkályhák

Árúcsát és tisztítását szakzerűen és gyorsan vállalom. Ujszabadfalva, 17. u. 1. szám. Gyenes. (4701)

Adás-vétel

Ház eladó

Erzsébetvárosban, üzlethelyiséggel, 3 lakással és nagy kerttel. Cim: lng. Pascu, Timisoara, Baross-u. 4, I. em. 8. (4771)

Olcsó tűzifa

Erzsébetvárosban, cement, gipsz, stukaturnád kapott Hegedüs fakeskedőnél. Gyárvaros, Ujtér. (4783)

Használt fürdőfelszerelés

Árúcsát és kádat megvételre kersek. Erzsébetvárosban, Ferec bádogos, Preyer-u. 16. (4785)

Fordson traktor

Eladó, kitűnő állapotban azonnal eladó. Br. Csávossy, Ciavos. (4797)

Komplett ebédlő

Erzsébetvárosban, hálószoba, konyha- és irodabehatás, szőnyegek, képek, Wertheim-szék eladó. Bővebbet a kiadóhivatalban. (4800)

Régi szekrényt

Eladó megvételre kersek. Cimeket a kiadóhivatalban. (4785)

Jókarban levő

Használt hármasszámú ülökádat megvételre kersek. Gyárvaros, Hajó-utca ajtó 3. (4804)

Eladó

Erzsébetvárosban, mosdó és konyhaberendezés. Cim: IV. ker., Preyer u. 24 b ajtó 4. (4802)

Lakás

Három helyiség

Erzsébetvárosban, padlózat, szuterén minicélnál alkalmas, valamint egy szobakonyhás pincelakás kiadó. Aranyos-utca 4. Józsefváros. (4780)

Szoba konyhás

Erzsébetvárosban, szept. 1-re kiadó. Cim a kiadóhivatalban. (4799)

Szépen butorozott

Erzsébetvárosban, szoba a Belvárosban kiadó. Cim a kiadóhivatalban. (4789)

6 szobás lakás hallal

Erzsébetvárosban, esetleg 4 szobás lakás kiadó. Bővebbet: Börze-utca 2. emelet 2. (4800 a)

A SZENVEDÉLY TŰZÉBEN

Írta: PAUL REBOUX

A Hirtel Hirtel megosztott regényközlése

25. Folytatás

Aztán menyét, — valami háztartási munkát hozva fel kifogásul, — elküldte és megpróbálta Concha értékét leszállítani Luisito szemében. De a fiu védelmébe vette, annyira, hogy Tomasa sietett hozzátenni:

— Oh! hiszen nem azt akartam mondani... Concha derék leány... Sőt, elhiheti, ha már őszintén kell beszélnem, hát azt hiszem, jobb szeretném, ha ő volna a menyem... No igen... Ha valakinek eseresznye szája van és napnál ragyogóbb szeme, mint Estrelának, ez még nem az igazi érték!... Csinosnak, csábítónak lenni, minden férfit megbabonázni, ez bizony még nem elég!... Ami a fő, barátom, ez a belső tartalom... És Conchának, annak van... Mit árthat az, hogy gömböc termete és vörös kezei vannak? Neki nincs rá szükség, hogy másoknak is tessen, maga meg nem kíváncsi rá, hogy mások azt tartják róla, hogy rossz a tartása és nem szép.

— Azt hiszem, hogy nagyon szeret engem, — szót kissé zavartan Luisito. — Nem akarok hálátlan lenni, ennyi az egész... Ugy látszott, mintha mentegezné magát, hogy milyen rosszul választott.

— Hej! — kezdte megint a vénasszony, — maga bezzeg tetszik neki, ami természetes is... Nem ő az egyedüli, nézze meg az ember!... Mikor erre a fiu szerény, elhárító mozdulatot tett, az öreg tovább kötekedett:

— Ugy, ugy... csak ne tegye magát, mintha semmiről se tudna... tetszik maga a lányoknak... Ah! a szerencsétlenek... majd elbánik maga velök.

Luisito, mihelyt Tomasa magára hagyta, a kassza mögé ment, hogy a nagy tükörben nézegetse magát. Elégedetten mosolygott magára, ujjaival végigfésülte makrancos, sötét haját és gondosan felsimogatta a sűrű, kusza fürtöt, mely a homlokába kunko-

2 szoba
mellékhelyiséggel azonnal kiadó 1300 lei. Cim: Uj-Freidorf. XVI-ik utca.

1 szobás
konyhás és előszobás lakást keres gyermektelen házaspár. Esetleg 2 kisebb szobás lakást. (4794)

Utcai szoba-konyha
mellékhelyiséggel okt. 1-ére kiadó. Blaskovits-telep, Geml-u. 23. (4801)

Különféle

Halló!

Rónácon a Mag vendéglőben szombat nagy szüreti bál lesz. (4796)

Zongoragyakorló

tanulókat elfogadunk. Erzsébetváros, Kereszt-tér 2, I. em. ajtó 8. (4798)

Idősebb házaspárnál

iskolás leány, méltányos árért teljes ellátást nyerhet, Jenőherceg-u. 12, I. em., ajtó 4. (4767)

Cimbalom

citera-oktatást vállal Pongrátz József, Gorove u. 3. Ugyanott egy butorozott szoba kiadó. (4792)

rodott.

Estrella visszajött. Észrevette a fiut: — Oh, a kis kacér! — kiálotta hangosan elkacagva magát... — Talán bókákat mond magának?... — Egy kis gyakorlat, hogy annál jobban menjen magánál, — vágott vissza Luisito.

Beszélgetésük ezen a hangon folyt tovább. Luisito Tomasa biztatásaitól felbátorítva, vigyázott rá, hogy választékos legyen a viselkedése és szép, kerek, jól csengő mondatokban beszéljen. Az asszony, csábításra készen, minden mellékgondolat nélkül élvezte az izgatató gyönyört, hogy szerelmes szándékokat ébresztett egy fiatalemberben.

Ebben a pillanatban Concha lépett be a kávéházba. Egészen meg volt rákoddva élelmiszerekkel, karján kosár lógott és mind a két kezében egész fürtöket tartott rosszul összekötözött csomagokból, ki volt pirulva, esurgott róla a veriték és egész elfogyott a lélegzete, mert nagyon sietve jött.

Tomasa, aki közben szintén lejött, éles hangon förmedt rá:

— Na, csak hogy végre itt vagy, bizonyosan elbámészkodtál az uton!... És milyen rendetlenül jöttél vissza!... Biztos vagyok benne, hogy elfelejtettél valamit... Mutasd csak egy kicsit.

A szolgáló, akit egészen kihozott sodrából ez a fogadtatás, tágrameredt szemmel, tátott szájjal meredt rá és izzadságtól csillogó arcára a rémület kifejezése ült.

— Szűz Anyám! valóságos sóbálványvá váltál, nyomoruság!... — rivalt rá a vénasszony, hogy megszegyenítse Luisito előtt. — Tedd le a csomagokat! Hadd lám, mit hoztál?

A megriadt Concha meg se moccant. Erre Tomasa benyult a hatalmas kosárba és össze-vissza turta benne a piaci holmit. Egyszerre mérgesen elkialtotta magát:

— Oh, te esztelen! Te utálatos! Ide

Üzlethelyiség
berendezéssel vagy anélkül azonnalra kiadó. Borbélyüzletnek alkalmas, ilyen közelben nincs. Ugyanott egy szoba, konyha, kamrás lakás is kapható. Blaskovits-telep, Geml-u. 5. (4770)

FELHÍVÁS.

Egy ügyfelem megvenni óhajta PILZ JÁNOS ur tulajdonát képező, Timisoara-Erzsébetváros, Hattyu-utca (Strada Romulus) 43, sz. alatti fűszer- és vegyeskereskedését, miért is felkérem a netáni hitelezőket, hogy üzleti követeléseiket jelen közzétételtől számítva 5 napon belül nálam feltétlenül, a törvényes következmények terhe mellett, jelentsék be. Későbbi bejelentések figyelembe nem vétetnek.
Dr. Veterány Viktor
ügyvéd, Timisoara 1, Str. Gen. Drag. 3.

Iskolásgyermek
teljes ellátásra felvétetnek. Cim: Aschenbrenner Józsefné, Belváros, Nándor u. 1.

Lakások
tisztítása, portalanítása, parkettgyalulás, surolás és kefézés. Poloska, bogarak, patkányok irtása nehéz gázzal garantálva. Ruvin Vállalat, III, Püspök-ut 5. (3091)

nézzenek!...

Egy zacskó tojás összetört és a felrepedt héjakból nyálkás, sárga szálak szivárogtak elő és a kosár fűzfafonatai közt a földre csurogtak.

A vénasszony tovább rikácsolt. — Micsoda ronda lány! Tessék, most összetört mindent. Mennyi kárt tett!

Fenyegető hangon mutatott a konyhára:

— Takarodj innen! Eredj mosakodj meg, azután jöjj vissza és mosd fel a padlót, amelyet összepiszkoltál! Siess! Gyorsabban!... Olyan, mint a tekenős béka! Még most is itt van.

Concha, miután kétségbeesett pillantást vetett Luisitóra, aki nem mert egy szót sem szólni és elfordította a fejét, eltűnt a konyhába. Hullott a könnye, nem tudta megérteni, mért kapta ezt a váratlan szidást. És anélkül, hogy elítélte volna magában Luisitót, csak azon ütődött meg, hogy a fiu, aki különben oly jó és gyöngéd szokott lenni, távozni engedte anélkül, hogy egy barátságos szóval megvigasztalta volna.

XXV.

Benito nyugtalanul töprengett az éjeli fogadtatáson, amelyben Tomasa részesítette. Ismerte Ramon lelkiállapotát és félt, valami kellemetlenséget szerez Estrellának, vagy esetleg kiteszi valaminek. Nagyon komolyan megfogadta, hogy többé nem megy vissza a Sagasta-utcába. Az bizonyos, hogy az első napokban szenvedni fog; aztán majd jön a megnyugvás. És egyszer később, majd jó lesz rá visszagondolni, hogy megakadályozta a szerencsétlenséget, amelyet egy gyöngé pillanat biztosan kipattantott volna.

(Polyt. köv.)

Fogalom

a közönség körében az a tisztaság, rend és előzékeny kiszolgálás, melyet

20%

engedmény

adása mellett nyújtunk ezen lap előfizetőinek

Legolcsóbban

nálunk étkezhet, mert olcsó árainkból külön kedvezményképpen (P 1.50-es menüt kivéve)

10%

engedményt adunk.

Semmi

költsége sem az érkezéskor, sem az elutazáskor, mert szemben vagyunk a

Keleti Pályaudvarral.
Magyar vendégszeretettel várjuk családi szállodánkban.

Park-Nagyszálloda
VIII., Baross-tér 10.

Déli Hírlap

1929 AUGUSZTUS 31

LEGUJABB

V. ÉVF. 197. SZÁM

Angolok megvásárolják a magyar optánsok birtokait

Budapest, augusztus 30. (Kiküldött munkatársunktól). Az évek óta huzódó magyar-román optánsügyben legközelebb érdekes fordulat következhetik be. Lehetséges ugyanis, hogy több év meddő tanácskozása után az optánsper önmagától megszűnik. Egy angol társaság képviselői járnak már hetek óta Budapesten és felkeresik a nagybirtokos optánsokat. A tárgyalások célja az, hogy az angolok a magyar optánsok birtokait megvásárolják.

Igy többek között angol pénzcsoport képviselői tárgyaltak Thoroczkay Viktor báróval, a magyar optánsok egyik tekintélyes tagjával, aki kiküldött munkatársunknak ezekről a tárgyalásokról a következőket mondotta: — Egy román ur keresett fel engem egy angol férfi társaságában, aki elmondta, hogy angol társaság képviselőjében tárgyalásokat folytatnak a magyar optánsokkal és meg akarják magánuton vásárolni az optánsok birtokait. Hivatkozott arra,

hogy Károlyi Lajos erdői uradalmával már létrehozták az üzletet, ugyisint Károlyi Gyula mácsai birtokára vonatkozólag állítólag szintén létrejött az adás-vételi megállapodás. Megvásárolták az angolok az Andrássy Gyula-féle uradalom Kolozsmegyében levő erdőségeit is.

Thoroczkay Viktor báró elmondta még, hogy körülbelül három ezer hold erdeje van, amelyet az angolok meg akarnak vásárolni és

amelynek vételára gyanánt alakították ötven pengőt ajánlanak fel. az összeget hajlandók azonnal kifizetni. Thoroczkay báró azonban felkínált összeget kevesli, magasabb árat kíván elérni és azt valószínűleg meg is kapja, mert az angolok az Andrássy-uradalom erdőségeiért lencven pengőt fizettek. Az angol társaság megbízottai állítólag a román kormány tudtával folytatják az érdekeltektől optánsokkal a tárgyalásokat. Kubán Endre

Huszzonegy nap alatt a Föld körül A Zeppelin romániai időszámítás szerint tegnap délután két órakor kikötött Lakehurstban — A fogadtatás részletei rádióközvetítéssel és Temesvárott is hallható volt

Temesvár, augusztus 30. Több tízezer főre tehető tömeg ujjongó lelkesedése közepette a Zeppelin léghajó tegnap reggel, romániai időszámítás szerint délután két órakor, simán leszállt a lakehursti repülőtérre és ezzel sikeresen befejezte világkörüli útját. Már órákkal előbb hatalmas embertömegek özönlöttek a repülőtér felé és mikor a léghajó méltóságos lassúsággal megjelent a térség fölött, ezer és ezer torokból harsant fel a lelkes Hurra és Hoch. Nagyon sokan amerikai németek is Lakehurstba utaztak, hogy jelen legyenek a léghajó megérkezésénél.

Egy hadnagy parancsnoksága alatt régyszázötven amerikai tengerész állott készenlétben, hogy a Zeppelinnek a hangárba való bevontatásánál segítsenek. Megjelent a washingtoni német követ, az amerikai tengerészeti és légügyi államtitkár, továbbá számos politikai és közéleti előkelőség. Fogadások történtek, hogy ki érkezik előbb a repülőtérre, az a hét utas-e, aki Losangelesben szállott ki a Zeppelinből és egyszerre elindulva onnan fogadkoztak, hogy előbb érnek a lakehursti repülőtérre, mint a Zeppelin.

A Zeppelin volt utasai, akik autón és vasuton tették meg a hosszú utat, néhány perccel előbb érkeztek meg a repülőtérre, mint a léghajó kikötött.

A léghajó romániai időszámítás

szerint tegnap délután néhány perccel két óra előtt kötött ki. Az amerikai matrózok köteleken a körülbelül ötszáz méter távolságban álló hangárba vonszolták. Ez a munka háromnegyed három órakor fejeződött be, amikor Eckenert dr. alakja megjelent a parancsnoki kabin ablakában. Percekig tartó hurrázás fogadta, zsebkendőket lobogtattak és ezt az üdvözlést a léghajó utasai viszonozták.

A Zeppelin külső burkolata egészen tépett, ami arról tanuskodik, hogy erős viharokkal kellett utjában megküzdenie.

A hangárban a nagy sáhenectadyi rádióadóállomás egyik munkatársa volt jelen, aki a Zeppelin megérkezé-

sét és kikötésének egyes fázisait élénk színekkel esettette. A közvetítés a közigazgatási német leadó útján egész Európában is hallható volt.

Temesvárott is számosan ültek rádiójuk mellett és sokezer kilométer távolságból hallgatták a tömeg üdvözlését, Eckenert és a fogadására megjelent előkelőségek üdvözlő beszédeit.

Három óra után néhány perccel szállott ki Eckenert dr. parancsnok elsőnek, majd őt követték a léghajó tisztjei és az utasok. Elsőnek az amerikai államtitkár üdvözölte és kijelentette, hogy ez nemcsak Eckenert dicsősége, hogy a földkörüli utat ilyen simán megtette, hanem az egész német népé.

Eckenert először angol, majd német nyelven mondott köszönetet a fogadtatásért és a nyújtott segítségért. Utána a washingtoni német nagykövet üdvözölte Eckenert, akinek egyben felköszöntötte a Hoover elnök által hozzá küldött üdvözlő levelet.

Eckenert ezután a rádió útján német nyelven úgy a maga, mint a léghajó személyzete nevében rendkívüli örömeinek adott kifejezést, hogy a maga elé kitűzött feladatot simán megoldotta.

Az eredmény, melyet elértünk — mondta — a német nép javára elért eredmény. A rádióban nyilatkozott a léghajó egyetlen amerikai női utasa, aki kijelentette, hogy ő a világ boldogabb asszonya.

Eckenert, tisztársai és az utasok után autókba ültek és behajtottak Lakehurst városba. A Zeppelin parancsnoka a városba való behajtásánál a levegőben lószinüleg ma kihallgatáson jelent meg Hoover elnök előtt, majd szívesen tér vissza Lakehurstba.

A Zeppelin az utat huszonegy nap alatt és öt óra alatt tette meg Newyorktól Newyorkig a föld körül.

Nem érdektelen az sem, hogy éppen tegnap volt husz éve annak, hogy az első léghajó Zeppelin gróf személyes vezetésével megjelent Berlin fölött. Ennek L. Z. 6. volt a neve és később ismertté vált.

Tőzsdei árfolyamok

Zürichben a lei 3'08'25, Párisban 15'15

Temesvári magánárfolyamok 1929 augusztus 30-án reggel:

Az Erdélyi Bank és Takarékpénztár R.-T. fiókja (volt Kereskedelmi és Gazdasági Bank) devizaosztályának árfolyamai.

Minden pénznem mellett két számjegy áll. Ezek közül az első a vételt, a második az eladást jelzi.

Angol font 816'00, 817¹/₂ — Dollár 167'90, 168'10 — Hollandi for. 67¹/₂ — 67¹/₂ — Dinár 2'95, 2'96¹/₂ — Francia frank 6'59, 6'59¹/₂ — Olasz lira 8'81, 8'81¹/₂ — Cseh kor. 4'98, 4'99 — Német márka 40'11, 40'13 — Osztr. schilling 23'70, 23'73 — Magy. pengő 29'38, 29'40 — Sv. frank 32'40, 32'42

Terményárak:

Buza 530, ujbuza 550, tengeri 550, árpa 330, zab 350, rozs 420, korpa 300, burgonya 160 lei száz kilónként. Repce kilója 11 lei.

Felelős kiadó: VARNAY ELEMÉR dr.

Nyomatott a „HELICON“ Bánáti Nyomda Részvénytársaságnál, Timișoara